

Pénzbeli jutalom, avagy a kaland értéke

Sokan kérdezik mennyi pénzt kaphat egy-egy kalandért a csapat. Az igazság az, hogy a pénz Yneven nem mindig kézenfekvő jutalom. Egyszerűen azért, mert kevés van belőle. És nem arra gondolok, hogy az emberek szegények lennének, sőt. Hanem elsősorban arra, hogy nem létezik annyi pénz, annyi pénzverésre alkalmas nemesfém Yneven, hogy minden vagyon pénzre váltható legyen, így sok téren kényszerűségből marad a cserekereskedelem. Ugyanis, ha tetszik, ha nem: A nemesfémek Ynevi mennyisége korlátozott. És az értékük is. A pénzverésre használt nemesfémeknél egy mágikus tulajdonságokkal bíró drágakő többet fog érni akkor is, ha "keves arany jut rá" mert a kastélyokat, városokat is aranyra próbálnánk váltani. Mivel pénzből kevés van, ezért sokszor a kereskedelem is lassú, hiszen a megfelelő árucseréhez eszköz a pénz. Szokatlan a helyzet, ugye? Elsősorban azért, mert Yneven gyakorlatilag nincs hitelpénz.

A hitelpénz mögött nem arany, ezüst, stb. van, hanem hitel, hit, bizalom. Egy állítás, hogy ezért a papírfecniért adott mennyiségű aranyat, vagy annak megfelelő értékű egyéb fedezetet (árut, házat, földet, szolgálatot) kaphatsz. A hitelpénz tehát csupán tanúsítja, hogy valakinél ott van az adott értékű fedezet. Önmagában semmit sem ér.

Viszont ez oldotta meg a valóságban a pénzhiányt, az aranyfedezet visszahozásáért küzdők (nekik sok aranyuk van, ezzel jól járnának) számos koncepciózus írása, filmje éppen erről a kérdéstről feledkezik el, és helyette "fedezetlen pénzről" gyárt összeesküvés elméleteket. Az arany sem született pénznek: Attól lett pénz, hogy elfogadtuk. Ha megpróbálnánk aranyra visszaállni, akkor sem lenne elég pénz a kereskedelemhez, gazdasághoz, stb. nem tudnánk elég drágán elfogadni az aranyat. A hitelpénz mögött is van fedezet.

Amikor egy bank hitelt helyez ki tanúsítja a fedezetünk értékét, azért felelősséget vállal, ha téved neki kerül pénzbe. Az ilyen helyzetre vonatkozó fedezetet pedig a banknak kell birtokolnia. Igen, ezt sokszor külső befektetők dobják össze. És igen: ezek a külső befektetők is olykor családok, akik lakásra, megélhetésre gyűjtenek. És igen, ha külföldi ad kölcsön, akkor vagy ennek a családnak, vagy a hitelt kapónak szembesülnie kell az árfolyamkockázattal. Ha mindenki okos, akkor a két hitel egyformán lesz drága. Persze egy darabig az egyik olcsóbb, utána meg drágább lesz, kb ugyanannyival. És sokan ilyenkor érzik úgy, hogy "igazságtalan, hogy eddig fizettek és mégis többel tartoznak mint eredetileg", pedig semmi különös nincs benne.

Mert a másik pénzében számolva már nem ez a helyzet. Nem igazságtalan a dolog, és nem megtévesztő még akkor sem, ha a "node ennyivel, és pont ilyenkor?" helyzet sokakat meglep.

Yneven viszont nem elterjedt a hitelpénz. Pont azért, mert nehéz megmondani mi mennyit fog érni egy év múlva. Az értékbecslés tudománya sem munkaerőt, sem örökséget, sem mást nem tud olyan szinten felmérni, hogy a hitelpénz elfogadott legyen. Persze, lehet olyan dzsad bankház ami kis mértékben kibocsájt hitelpénzt, de ez cseppet sem jellemző. Inkább ők is aranyat adnak kölcsön. Mielőtt bárki is azt mondaná, hogy az ő tolvaja mesterfokú értékbecslő, elárulok egy titkot: Ma sem elég jó az értékbecslés. Éppen abba a hibába szaladunk bele, mint annak idején a hollandok: Feltételezzük, ha valamiért eddig egyre több pénzt adtak, akkor az értékes. Aztán kiderült, hogy pl. a tulipánhagyma mégsem az. Vagy a jelzaloghitelek finanszírozására kiadott értékpapírok sem.

Tudom, tudom: A rossz hitelre van esély, mindig is volt. De ugye neked hivatalosan csak a kockázatot kell finanszírozni, kis összeg után kapsz komoly hozamot, míg az adós egy nagy összeg után fizetett kamatot. Akadt olyan, aki a saját felfújt, fedezetlen hitelét is megpróbálta finanszírozni, el is bukott. És az összes elemző tudása nem volt elég, hogy idejében szóljon, lufit fújtunk. A hitelpénz, bár megoldja a pénzhiányt, egyelőre kockázatos. És nagyon nehezen lehet minimalizálni a kockázatot. Ebből lesz a válság. Legalábbis ma. És nincs olyan világrend amire váltani tudnánk és meg is érné váltani. Még nem találták ki. Yneven viszont még nem találták fel az ilyen válságot, a technikai elemzést. Vagy legalábbis csak pár dzsad bankháznál van ilyesmi. Cserébe egy faluban előfordulhat komoly vagyon, de komoly mennyiségű pénz aligha. Ott egyszerűen azért vesztik el értéküket a dolgok, és lesz még nagyobb válság mert nincs annyi pénz, hogy mindent arra válthass. Ha sokan akarnak sokmindent pénzre váltani összeomlik a gazdaság. Nincs elég pénz mindenre, ha viszont pénzre van szükséged minden olcsóbban kell adnod, és ezzel sem lesz több pénz a környéken.

Azaz sok esetben nem igazán tudnak egy nagyobb összeget pénzzel kifizetni. Fizethetnek borral, ruhával, munkával... Sőt, a falu legszebb lánya is menyasszonnyá lehet, hogy ezzel is megjutalmazzák a csapatot, stb. de pénzből igen keveset tudnak előteremteni. A néhány hordónyi

bor, a jó ruhák, a kovács által javított fegyver, vért, a bőrök, gyümölcsök, hús, sajt, termény, stb. minden előkerülhet, akár a karakterek élete végéig számíthatnak a falusiak segítségére, csak éppen pénzt nem fognak kapni. Mert egyszerűen nincs.

Sokszor a nemesnek sincs sok pénze. Értékes tárgyai, akár nemesfémekből, persze akadnak. De a pénzkészlete neki is korlátozott. Azaz könnyebben talál egy olyan falut amit jutalomként kioszthat, mint egy nagyobb kupac aranypénzt. A "van egy shadoni falum és megillet az első éjszaka joga is" pedig vonzó alternatíva, de sokszor kevesebbet ér mint egy támogató. Az Ynev szerte létező készpénzhiány pedig oda vezet, hogy a karaktereknek sem lesz sok felhalmozott készpénze, a pénzhiány sok karaktert új kalandokra fog sarkallani, függetlenül attól, hogy hány támogatója van, hány helyen látnák vendégül, és hány falu lenne az övé. És igen: Az első éjszaka joga egy távoli faluban keveset ér a karakterek számára.

Az ő életvitelükhöz pénz kell. Pénz kell a fogadóra, a bordélyra, a fegyverkovácsra, stb. ez pedig tartós kényszerhelyzetet hoz, amiben még akkor is "létbizonytalanság" a része a kalandozóknak, ha egyébként vagyonosok lennének, megyényi birtokokkal. Egy idő után ez persze változik, de nem szabad, hogy azonnal változzon. A kalandért adott jutalom pedig sokszor későbbi kalandok forrása lehet. A fogadó amit szereztek jó befektetés lehet, de el kell üzni a környékről pár rablót... Jó lehet a falu, de el kéne üldözni a földről némi rontást, inkább áldást kéne rakni helyére.

És nem érdemes arra számítani, hogy a hitelpénz megjelenik. A valóban használható hitelpénz megjelenéséhez az kellett, hogy a nagy hatalmak feladják az aranystandard tartását. Ezt pedig csak a nagy gazdasági világválság hozta el. Erre pedig még Yneven várni kell egy kicsit. Az eredmény pedig egyszerű: A csapatnak elsősorban tárgyak, birtokok, stb. formájában adhatunk jutalmakat. Ez pedig sokszor hoz el új kalandokat.

A furcsa kard, ami a faluban családi örökség volt, és könnyű, éles, szokatlanul jó minőségű, lehet egy híresebb, különlegesebb fegyver, aminek a története számos kaland forrása lesz. Egy földbirtok kapcsán számos

kaland fordulhat elő, a rablók érkezésétől a háborúig. Egy adag jó bor / pálinka és az utána való kocsmái bunyó is lehet új kaland forrása, miként a kalandban szerzett menyasszony is. Ilyen egyszerű.

Persze ezzel még féligazságot mondtam, hiszen azzal, hogy ne pénz adjunk a karaktereknek még nem mondtam el, hogy mekkora értéket érdemes adni. Ez viszont kicsit furcsa helyzet. Ha egy jobbágytelek többet is ér mint 2-3 arany ami egy katona éves zsoldjához hasonlítva jó pénz, de ha azt gondoljuk, hogy egy távoli faluban lévő jobbágytelek ami eladhatatlan mennyit is ér a karakterek számára, hamar rájövünk, hogy itt szubjektív értéket kell nézni. Nem igazságos, vagy fair díjazásban kell gondolkodni, hanem abban, hogy általában egy kalandozócsapat miért és / vagy mennyiért vállalja el a kalandot.

Míg shadoni jobbágytelkekből, földbirtokból igen sokat kell kínálni egy pyarroni kalandozócsapatnak, addig egy gorviki kaland jutalmaként adott "két csinos lány szeretőnek, rabszolgaként". Azaz sajnos mindig személyre szabott jutalomban kell gondolkodnunk. Pont annyit kell kapniuk, amennyire jó eséllyel elvállalják. Erre a szintre pedig maguknak kell felküzdeniük az árat. Ilyen egyszerű. A jutalom pénzbeli része viszont soha ne legyen jelentős.

Persze egy dzsád bankház, egy nagyobb erioni kereskedőház, stb. már rendelkezik pénzzel, de mire a karakter hírneve hozzájuk is eljut, ők is megbízzák a karaktert, addigra a karaktereknek jelentős állandó jövedelme is lehet a birtokokból, bányákból. Magas szinten már csak ezért is másról szól a történet. Egyre több idejük megy el ekkor már a meglévő birtokokra, befolyási övezetekre, egyre többször lehetnek önmaguk megbízói. Ekkor már drágák, és ekkor bizony már elvárhatják az univerzálisan felhasználható jutalmat. Ekkor már előkerülhetnek a csengő arany.

2011.09.24.

Szerző: The Elf

Forrás: Kalandmester.hu

Szerkesztette: Magyar Gergely